

Metodika výpočtu a dokladovania ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce ako spolufinancovania projektu (in-kind contribution)

Odporúčania pre donorov

Metodika výpočtu a dokladovania ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce bola vytvorená Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií na základe existujúcich zahraničných a slovenských odporúčaní a metodík.

Východiská tvorili najmä manuál Medzinárodnej organizácie práce (ILO) zameraný na výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce, príručky pre žiadateľov o granty EHP a Nórska, údaje Štatistického úradu SR a metodiky European Youth Foundation.

Dobrovoľníctvo ako spolufinancovanie alebo ako „in-kind contribution“

Dobrovoľníctvo je činnosť vykonávaná v prospech iných – v prípade grantov/ dotácií v prospech konkrétneho projektu a jeho realizátorov vo voľnom čase bez nároku na odmenu.

Dobrovoľník/ dobrovoľníčka venuje svoje schopnosti a zručnosti v prospech projektu.

Spravidla platí, že zamestnanec organizácie alebo osoba vykonávajúca pre organizáciu služby v obchodnom vzťahu (napr. na základe mandátnej zmluvy) nie je aj jej dobrovoľníkom.

Ak je dobrovoľník/ dobrovoľníčka zároveň zamestnancom prijímateľa grantu, musí byť riadne rozlíšená jeho/ jej činnosť v rámci dobrovoľníctva a v rámci pracovnej zmluvy, resp. musí ísť o inú pracovnú náplň ako je pracovná náplň vykonávaná v rámci pracovno-právneho alebo obchodného vzťahu tejto osoby.

Spolufinancovanie formou dobrovoľníckej práce znamená, že časť alebo celú sumu spolufinancovania môže prijímateľ grantu/ dotácie pokryť vo forme neplatenej dobrovoľnej práce. Donor určí, aký veľkú časť spolufinancovania môže prijímateľ dokladovať vo forme neplatenej dobrovoľníckej práce z celkovej požadovanej výšky spolufinancovania projektu. Ide teda o oprávnený výdavok, ktorý donor umožní prijímateľom „uhradiť“ formou dokladovania neplatenej dobrovoľníckej práce vykonanej v prospech konkrétneho projektu.

Dokladovanie počtu dobrovoľníkov, odpracovaných hodín a výpočtu ekonomickej hodnoty dobrovoľnícky odpracovanej práce projekte

Pre dokladovanie neplatenej dobrovoľníckej práce pri vyúčtovaní projektov odporúčame tieto pravidlá:

1. výdavky na prácu všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok kalkulovať rovnakým spôsobom, t. j. podľa vybranej metodiky,
2. predložiť úplnú, presnú a aktuálnu evidenciu s menom a priezviskom dobrovoľníka/ dobrovoľníčky a časom venovaným dobrovoľníckej práci, napr. formou kópie knihy dochádzky, alebo výkazu práce, prípadne doložiť kópiu zmluvy o dobrovoľníckej činnosti podľa Zákona č. 406/2011 Z.z. o dobrovoľníctve (ak organizácia takými disponuje),
3. uviesť v samostatnom dokumente popis činností a výsledkov týchto činností jednotlivých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok pracujúcich v projekte, ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých činností podľa vybranej metodiky, počet odpracovaných hodín dobrovoľníckej práce jednotlivých činností počas trvania projektu a celkovú ekonomickú hodnotu dobrovoľnícky odpracovanej práce v projekte vypočítanú na základe predchádzajúcich údajov.

Možné metodiky výpočtu ekonomickej hodnoty hodiny dobrovoľníckej práce

Existuje niekoľko možností pre výpočet ekonomickej hodnoty hodiny dobrovoľníckej práce. Odporúčame výber z týchto:

- A) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy podľa tried zamestnaní
- B) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania
- C) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy odstupňovanej podľa náročnosti práce
- D) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy bez ohľadu na náročnosť práce

A) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy podľa tried zamestnaní

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z priemernej hrubej mzdy podľa tried zamestnaní.

Priemernú hrubú mzdu podľa tried zamestnaní za predchádzajúci rok každoročne ku koncu júna zverejňuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR).

Prehľad obsahuje 10 hlavných mzdových tried podľa hlavných tried zamestnaní. Podľa tried zamestnaní vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušnú triedu.

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ vychádza z priemernej hodinovej mesačnej mzdy príslušnej triedy za predchádzajúci rok, resp. za rok, ku ktorému Štatistický úrad SR vydal publikáciu k štruktúre mzdy. (Do konca júna 2017 bude prijímateľ vychádzať z publikácie za rok 2015, keďže za rok 2016 bude publikácia zverejnená v júni 2017.)

Počet hodín dobrovoľníckej práce vykonanej pre projekt sa vynásobí priemernou hrubou hodinovou mzdou príslušnej triedy.

Tabuľku obsahujúcu priemernú hrubú mzdu podľa tried zamestnaní je možné nájsť:

- na stránke Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií – www.dobrovolnickecentra.sk.
- v publikáciách ŠÚ SR týkajúcich sa nákladov na mzdy. Môžete ich nájsť tu, alebo ich môžete nájsť takto: na hlavnej stránke ŠÚ SR www.statistics.sk → menu Štatistiky → submenu Demografia a sociálne štatistiky → submenu náklady práce → napravo menu Publikácie nájdete publikáciu Štruktúra miezd v SR (rok 20XX). Štruktúra miezd za rok 2015 je tu. Stiahnete si zazipovaný dokument. Otvoríte dokument Tabuľky a v hárku 1.2. nájdete tabuľku T1.

Z hľadiska uznávania rozmanitosti dobrovoľníckych prác sa táto metóda javí ako metóda, ktorá najviac zodpovedá realite ekonomickej hodnoty jednotlivých prác.

Príklad:

Podľa tried zamestnaní vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušnú triedu. Tabuľka za rok 2015 vyzerá takto:

T1 Štruktúra priemernej hrubej mesačnej mzdy, priemerná čistá mesačná mzda podľa hlavných tried zamestnaní

Structure of average gross monthly earnings, average net monthly earnings by occupations

Eur

Zamestnanie (SK ISCO-08)	Priemer za SR	v tom zložky priemernej hrubej mesačnej mzdy					Priemerná	Náhrady za prac. pohot. mimo pracov. Bonus. for	Peňažné plnenia zo zisku po zdanení Bonuses	Priemerná čistá mesačná mzda Average	Podiel čistej mzdy z hrubej mzdy v % Percentage
		Components of average gross monthly earnings					hrubá				
		základná mzda	prémie a odmeny	príplatky a doplatky	náhrady mzdy	ostatné zložky	hodinová mzda				
		Average of the SR	Basic earnings	Bonuses and allowances	Special premium payments	Payments for days not worked	Other earning's components				
SR	997	666	112	70	115	32	5,93	3	2	763	76,5
1 Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	2 168	1 380	335	124	230	97	13,09	4	14	1 584	73,0
2 Špecialisti	1 256	851	108	90	162	39	7,77	6	4	941	75,0
3 Technickí a odborní pracovníci	1 087	719	135	73	124	35	6,63	2	1	826	76,0
4 Administratívni pracovníci	814	555	97	46	94	22	4,99	1	3	635	78,0
5 Pracovníci v službách a obchode	701	493	67	60	60	18	4,22	1	0	548	78,1
6 Kvalifik. pracov. v poľnoh., lesníctve a rybárstve	692	475	69	46	84	17	3,95	0	0	557	80,5
7 Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	882	543	121	72	118	28	5,17	3	1	689	78,1
8 Operátori a montéri strojov a zariadení	820	510	101	81	99	29	4,77	1	0	645	78,6
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	546	379	47	42	66	11	3,40	0	0	448	82,2
0 Príslušníci ozbrojených síl	1 135	1 102	-	31	0	2	8,14	-	-	804	70,9

Napríklad ak pôjde o prácu deťmi v krízových centrách, v ktorých dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávajú doučovanie detí, pôjde o kvalifikovaných pracovníkov alebo budú vykonávať inú prácu priamo s klientmi a klientkami v teréne, pôjde o kvalifikovaných pracovníkov (trieda 7). Ak budú dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávať čistiace práce, pôjde o triedu 9. Ak budú roznášať kávu a čaj pacientov v nemocnici, či usmerňovať účastníkov festivalu, pôjde o triedu 5. Ak budú pomáhať ako IT špecialisti a pod., bude to trieda 3.

Odporúča sa, aby prijímateľa dobre zdôvodnili v dokumente, kde opisujú činnosť dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, aj ich zaradenie do príslušnej platovej triedy.

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piaty dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2016 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre (trieda 7). 165 hodín x 5,17 Eur = 853,05 Eur. Suma 853,05 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

B) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania.

Priemernú hrubú mzdu za predchádzajúci rok každoročne zverejňuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR). Táto mzda je však zverejnená ako mesačná mzda a nie mzda na hodinu.

Pre výpočet hodinovej mzdy je preto možné použiť tabuľku, v ktorej sú uvedené aj mzdy podľa triedy zamestnaní. Tá totiž obsahuje aj priemernú hrubú hodinovú mzdu za všetky zamestnania.

Pri výpočte sa počet hodín dobrovoľníckej práce vykonanej pre projekt vynásobí priemernou hrubou hodinovou mzdou.

Príklad:

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piaty dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2016 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre. $165 \text{ hodín} \times 5,93 \text{ Eur} = 978,45 \text{ Eur}$. Suma 978,45 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

C) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy odstupňovanej podľa náročnosti práce

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z minimálnej mzdy odstupňovanej podľa náročnosti práce.

Inštitút minimálnej mzdy upravuje zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov. Sumu minimálnej mzdy každoročne ustanovuje vláda Slovenskej republiky svojím nariadením. Podľa Zákonníka práce (Zákon č. 311/2001 Z.z.) sa minimálna mzda odvíja od stupňa náročnosti práce, pričom existuje 6 stupňov náročnosti práce. K stupňom náročnosti vydalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR [túto vysvetľujúcu prílohu k zákonu č. 311/2001](#). Každému stupňu je priradený koeficient minimálnej mzdy, ktorým sa pri výpočte minimálnej mzdy pre daný stupeň násobí minimálna mzda ustanovená pre konkrétny rok.

Podľa stupňa náročnosti práce vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušný stupeň náročnosti. Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ vychádza z minimálnej mzdy pre príslušný stupeň náročnosti práce v danom roku. Počet hodín dobrovoľníckej práce vykonanej pre projekt sa vynásobí minimálnou mzdou pre príslušný stupeň náročnosti práce.

Výšku minimálnej mzdy za príslušný rok je možné zistiť napr. na stránke www.minimalnamzda.sk, stupne náročnosti pre príslušný rok rovnako na stránke <http://www.minimalnamzda.sk/narocnosti.php>.

Príklad:

Podľa stupňa náročnosti vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušný stupeň náročnosti. Tabuľka pre rok 2016 vyzerá takto:

Stupeň náročnosti	Koeficient minimálnej mzdy	Hodinové sadzby v €	Možné typy dobrovoľníckych pracovných činností
1	1,0	2,3280	manuálne, čistiace práce
2	1,2	2,7936	administratívne, asistentské práce, rutinné práce
3	1,4	3,2592	tvorba, výroba, remeselnícke práce, prevádzka, čiastočná zodpovednosť
4	1,6	3,7248	práca s klientmi, vyžaduje istú odbornosť/školenie a zodpovednosť
5	1,8	4,1904	špecialisti (odborníci na prácu s klientmi, IT, a pod.)
6	2,0		riadiace a koordinačné práce

Napríklad ak pôjde o prácu deťmi v krízových centrách, v ktorých dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávajú doučovanie detí, pôjde o kvalifikovaných pracovníkov alebo budú vykonávať inú prácu priamo s klientmi a klientkami v teréne, pôjde o stupeň 4. Ak budú dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávať čistiace práce, pôjde o stupeň 1. Ak budú roznášať kávu a čaj pacientov v nemocnici, či usmerňovať účastníkov festivalu, pôjde o stupeň 3. Ak budú pomáhať ako IT špecialisti a pod., bude to stupeň 5.

Odporúča sa, aby prijímatelia dobre zdôvodnili v dokumente, kde opisujú činnosť dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, aj ich zaradenie k príslušnému stupňu náročnosti práce.

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piaty dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2016 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre (stupeň 4). $165 \text{ hodín} \times 3,7248 \text{ Eur} = 614,592 \text{ Eur}$. Suma 614,592 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

D) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy bez ohľadu na náročnosť práce

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z minimálnej mzdy.

Inštitút minimálnej mzdy upravuje zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov. Sumu minimálnej mzdy každoročne ustanovuje vláda Slovenskej republiky svojím nariadením. Výšku minimálnej mzdy je možné zistiť napr. na stránke www.minimalnamzda.sk.

Túto metódu odporúčame najmenej, keďže neberie do úvahy rôznorodosť dobrovoľníckych prác a teda aj ich ekonomickú hodnotu.

Príklad:

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piaty dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2016 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre. $165 \text{ hodín} \times 2,328 \text{ Eur (v roku 2016)} = 384,12 \text{ Eur}$. Suma 384,12 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

Kontakt:

Mgr. Alžbeta Frimmerová
doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD.
Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií
platforma@dobrovolnickecentra.sk
+421 904 368 693
www.dobrovolnickecentra.sk